

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NİN DÖRT TEMEL İLKESİ

Kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi
ve bunlarla mücadeleyle yönelik Avrupa Konseyi Sözleşmesi

ÖNLEME

KORUMA

KOVUŞTURMA

**EŞ GÜDÜMLÜ
POLİTİKALAR**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ÖNLEME

Bir ülke İstanbul Sözleşmesini onayladıysa, aşağıdaki önlemleri almalıdır:

Medya ve özel sektörü teşvik edin

Kadın haklarına saygılı ve kadına yönelik şiddetin mazur görülmesine karşı çıkan standartlar belirleme konusunda medyayı ve özel sektörü teşvik edin

Farkındalık artırma kampanyaları

Şiddetin farklı biçimleri, ne kadar yıkıcı olduğu ve kadınlarla çocuklar üzerindeki etkileri konusunda farkındalık yaratın

Şiddetsizlik ve kadın-erkek eşitliği eğitimi

Toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, şiddet içermeyen çatışma çözümü ve kişisel bütünlük hakkı ile ilgili öğretim materyallerini eğitimin tüm seviyelerinde resmi müfredata dahil edin

Toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargılara karşı çıkın

Kadınların ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarındaki değişiklikleri teşvik edin

Kadınların güçlenmesini teşvik edin

Kadınların güçlenmesine yönelik programlar ve faaliyetler geliştirin ve hassas durumlardaki bireylerin özel ihtiyaçlarını insan hakları açısından ele alın

Fail programları

Ev içi şiddet faillerine şiddet içermeyen davranışları benimsemeleri ve cinsel şiddet suçlarına yeniden suç işlemekten kaçınmayı öğretmek için programlar geliştirin

Erkeklerin ve oğlan çocuklarının rolü

Şiddeti önlemede erkeklerin ve oğlan çocuklarının aktif katılımını teşvik edin

Profesyonellerin eğitimi

Şiddeti tanımaları, şiddete yanıt vermeleri ve uygun yönlendirmelerde bulunmaları için mağdurlarla ve faillerle çalışan profesyonelleri eğitin

KORUMA

Mağdurların ve tanıkların güvenliği ve ihtiyaçları, bir ülke tarafından kabul edilen tüm koruyucu önlemlerin merkezinde olmalıdır. Bu kişilerin hakları şunları içerir:

Haklarına ilişkin bilgilendirilme

Mağdurlar anladıkları bir dilde hakları konusunda bilgilendirilmeli ve nereden ve nasıl yardım alabileceklerini bilmelidir

Destek hizmetleri

Mağdurlar, genellikle kadınlar tarafından kadınlara verilen ve belirli bir şiddet türüne yönelik uzmanlaşmış kadın destek hizmetlerine erişebilmelidir. Mağdurlar ayrıca, hukuki tavsiye /adli yardım, psikolojik danışmanlık, maddi yardım, barınma, eğitim, sağlık hizmetleri, sosyal hizmetler ve iş bulmada yardım gibi genel hizmetlere de erişebilmelidir

Bölgesel ve uluslararası şikâyet mekanizmaları

Mağdurlar, ilgili bölgesel ve uluslararası şikâyet mekanizmaları hakkında bilgilendirilmeli ve bunlara erişebilmelidir

Sığınma evleri

Mağdurlar, yerel düzeyde kurulmuş kadın ve çocuk sığınma evlerine kolaylıkla erişebilmelidir

Tecavüz kriz merkezleri veya cinsel şiddet kriz merkezleri

Mağdurlar, acil tıbbi danışmanlık, travma tedavisi ve adli tıp hizmetleri alabilecekleri yakın çevredeki bir merkeze kolayca erişebilmelidir

Şiddeti yetkililere bildirme

Herkes, daha fazla olay olmasını önlemek için, şiddet olaylarını ilgili makamlara bildirmeye teşvik edilmelidir ve şiddet söz konusu olduğunda gizlilik kuralları, profesyonellerin şiddeti yetkili makamlara bildirmesine engel olmamalıdır

Acil engelleme emirleri

Bunlar, kolluğa ev içi şiddet uygulayan bir kişiyi belirli bir süre evinden uzaklaştırma ve kişinin mağdura yaklaşmamasını emretme yetkisi verecektir

Koruma veya kısıtlama emirleri

Mağdurun acilen korunması için bu tedbirler kolayca erişilebilir ve masrafsız olmalıdır

Çocuklar için güvenli velayet ve ziyaret hakları

Şiddet öyküsü varsa, velayet ve ziyaret kararlarında çocuğun ve mağdurun haklarına ve güvenliğine öncelik verilmelidir

7/24 Ücretsiz telefon yardım hatları

Mağdurlar, kendilerine uzman tavsiyesi sunan ve onları ilgili hizmetlere yönlendiren, ülke çapında 7/24 ücretsiz ve gizli bir telefon yardım hattına erişebilmektedir

Çocuk tanıkların hakları ve ihtiyaçları

Şiddetin tanığı olması durumunda çocuğun yüksek yararı dikkate alınmalı ve yaşa uygun psiko-sosyal danışmanlık sağlanmalıdır

KOVUŞTURMA

Bir lke İstanbul Sözleşmesini onayladıysa,
aŐaĐıdakileri temin etmelidir:

Kanunların uygulanması ve adli kovuşturma

Failler için caydırıcı yaptırımlar

Ceza gerektiren suların ve koruma tedbirlerine yönelik ihlallerin; hapis cezası, sularının iadesi, izleme ve denetleme ve ebeveyn haklarının geri alınması gibi orantılı cezai veya hukuki yaptırımlara tabi olmasını sağlayın

Etkili kamu davası

Kadınlara yönelik Şiddet içeren suçlarda soruşturma veya kovuşturma, kadınların Őiddetten orantısız bir Şekilde etkilendiklerini dikkate almalı; mağdurun ihbar veya Őikāyetinden bağımsız olmalı ve mağdur ifadesini veya Őikāyetini geri çekse bile devam edebilmelidir

Cezayı aĐırlaŐtırıcı koŐulların değerlendirilmesi

Suçun eŐe veya yakın iliŐkide olduğu kiŐiye karşı iŐlenmesi, hassas konuma gelmiŐ bireye karşı veya bir çocuğun huzurunda iŐlenmesi, birden fazla kiŐiyle birlikte hareket ederek iŐlenmesi, aŐırı düzeyde Şiddet ve psikolojik zarar içermesi, silah tehdidiyle iŐlenmesi veya failin daha önce benzer suçlardan hüküm giymiŐ olması gibi aĐırlaŐtırıcı koŐulların dikkate alınmasını sağlayın

Kadına yönelik Şiddeti cezalandıran mevzuat

Fiziksel, psikolojik ve cinsel Şiddet, cinsel taciz, ısrarlı takip, kadın sünneti, zorla evlendirme, kürtaja zorlama ve zorla kısırlaŐtırmayı suç kabul eden yasaları yürürlüğe koyun. Taraf devletler kültür, tre, gelenek veya sözde "namus" gibi kavramların Şiddete gerekçe olarak kullanılmamasını temin edin

Etkili polis soruŐturması

Kolluk kuvvetleri, yardım çağrılarına derhal yanıt vermeli, tehlikeli durumları uygun Şekilde yönetmeli ve kadınlara yönelik tüm Şiddet iddialarını soruŐturmalıdır

Mağdurların hakları

Çocuk mağdurların ve tanıkların korunması

- Çocuklara uygun özel koruma önlemleri sağlanmalıdır
- Cinsel şiddet, zorla evlendirme, kadın sünneti ve kürtaja zorlama veya zorla kısırlaştırma mağduru çocuklar, reşit olduktan sonra yeterli bir süre içinde yasal işlemi başlatabilmelidirler

Eş güdümlü risk değerlendirmeleri

Tekrarlanan suçlar ve ateşli silahlara erişimin yanı sıra, soruşturmanın gün ışığına çıkarabileceği yeni bilgiler de dikkate alınarak ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde risk değerlendirmesi yapılmalıdır

Mağdurun suçlanmaması

Soruşturma ve adli kovuşturma aşamalarında mağdurlara saygı gösterilmeli ve mağdurları suçlayan ve onları daha fazla sıkıntıya sokacak tutum, davranış ve uygulamalardan kaçınılmalıdır

Mağdurların gizlilik hakkı

- Mağdurun mahremiyetinin, kimliğinin ve imajının korunmasını sağlayın ve mağdur ile zanlı/ sanık arasındaki temastan mümkün olduğunca kaçınıldığından emin olun
- Mağdurların kanıtlarını arz etmelerine, ihtiyaçlarını ve endişelerini doğrudan veya bir aracı yoluyla sunmalarına imkân tanınmalıdır
- Mağdurların mahkeme salonunda iletişim teknolojileri aracılığıyla veya en azından sanıkla yan yana gelmeden ifade verebilmesi sağlanmalıdır
- Mağdurun cinsel geçmişine değinilmesine hukuk veya ceza davalarında yalnızca ilgili ve gerekli olduğu durumlarda izin verilmelidir

Mağdurlara yönelik bilgilendirme ve destek hakkı

- Davalarının süreci ve sonucu hakkında bilgi alma hakkı
- Haklarıyla ilgili bilgilere ve bu hakları ve çıkarları temsil edecek uygun destek hizmetlerine erişim hakkı
- Soruşturma ve adli kovuşturma sırasında devlet ve sivil toplum kuruluşlarından ve ev içi şiddet danışmanlarından destek ve yardım alma
- Hukuki destek ve ücretsiz adli yardım hakkı
- Gerekirse bağımsız ve yetkin bir çevirmen sağlanması
- Şiddet faillerinden tazminat talep etmek ve önleyici ve koruyucu görevlerini yerine getirmemeleri halinde devlet makamlarına dava açmak için kanunla desteklenmeleri

Soruşturma ve adli kovuşturma sırasında mağdurların korunması

- Şiddet mağdurları ve aileleri, soruşturmanın ve adli kovuşturmanın tüm aşamalarında korkutma, misilleme ve ikincil mağduriyete karşı korunmalıdır
- Mağdur ile fail arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için arabuluculuk gibi alternatif seçenekler zorunlu olmamalıdır
- Mağdur, failin herhangi bir şekilde kaçması veya saliverilmesi durumunda bilgilendirilmelidir

Eş Gündümlü Politikalar

Bir ülke İstanbul Sözleşmesini onayladıysa,
aşağıdaki faaliyetleri yürütmelidir:

Kurumlar arası işbirliği

Hâkimler, savcılar, kolluk kuvvetleri, yerel yönetimler ve STK'lar arasında etkili işbirliğini sağlayan uygun mekanizmaların kurulmasını sağlayın

Sivil toplumu ve STK'ları destekleme ve ortak çalışmalar yürütme

İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasında kamu kurumlarının yanı sıra sivil toplum kuruluşları da önemli ortaklar olarak dahil edilmelidir

Faaliyeti koordine etme ve uygulamayı izleme

İstanbul Sözleşmesi'nin koordinasyonunu, uygulanmasını, izlenmesini ve değerlendirmesini denetlemek için bir devlet organı kurun veya atayın

İnsan haklarına dayalı politikalar

Kadına yönelik her türlü şiddeti önlemek ve bunlarla mücadele etmek için mağdur odaklı yasalar koyun

Bütüncül toplumsal tepki

İstanbul Sözleşmesi, tüm topluma açık bir mesaj vermektedir. Kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddete müsamaha gösterilmeyeceğini herkes anlamalıdır

Politika ve destek hizmetlerinin finansmanı

Sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasında yer alan tüm ortaklara yeterli finansman sağlayın

Kapsamlı mevzuat ve toplumsal cinsiyete duyarlı politikalar

Sözleşmede kapsanan her tür şiddeti önlemek için kanunları ve destekleyici tedbirleri uygulayın

Araştırma ve veri toplama

Kamuyu ve diğer ülkelerdeki benzer kurumlarla paylaşmak, karşılaştırma yapmak ve işbirliğini teşvik etmek üzere kadınlara yönelik her türlü şiddetin yaygınlığı ve alınan önlemlerin etkililiği hakkında veri toplayın, derleyin ve araştırma yapın

www.coe.int/sozlesmesiddet

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluş, Avrupa Birliği'ne üye tüm ülkeler dahil olmak üzere 47 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE